

Pensionsmyndighetens fördelning av förvaltningskostnader på de olika finansieringskällorna

Promemoria

Ledningsstaben
Johan Söderberg

Datum 2010-04-14
Dok.bet.
Version 1.0
Dnr/Ref. VER 2010-180

Innehåll

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund och syfte	4
1.2	Styrande lagar och förordningar	4
1.3	Kvalitetssäkring.....	5
2	Alternativa synsätt på kostnadsfördelning	5
3	Pensionsmyndighetens förvaltningskostnader	5
4	Pensionsmyndighetens modell för kostnadsfördelning	6
4.1	Direkta och indirekta kostnader	6
4.2	Fördelning av direkta kostnader	6
4.3	Fördelning av indirekta kostnader	8
4.4	Modellbeskrivning	8
4.5	Specifikation av fördelning av budgetposter	9
4.5.1	Personalkostnader (537 100 tkr)	10
4.5.2	Lokalkostnader (49 900 tkr)	10
4.5.3	Orange kuvert och minpension.se (37 100 tkr)	11
4.5.4	Porto (30 602 tkr)	12
4.5.5	Konsulttjänster (72 911 tkr)	12
4.5.6	Aktiverade utvecklingskostnader (-26 200 tkr)	12
4.5.7	IT-drift (23 055 tkr)	12
4.5.8	Kommunikation & information (29 024 tkr).....	12
4.5.9	Övriga driftkostnader (48 607 tkr)	13
4.5.10	Lokala kundmöten (93 400 tkr)	13
4.5.11	IT-drift, Försäkringskassan (195 090 tkr)	13
4.5.12	Avskrivningar och räntor, Försäkringskassan (149 350 tkr) 14	
4.5.13	Betaltjänster, Försäkringskassan (29 600 tkr)	14
4.5.14	Övrigt, Försäkringskassan (63 660 tkr)	14
4.5.15	Avskrivningar & räntor (44 664 tkr).....	14
4.5.16	Avvecklingsmyndigheten (-10 000 tkr)	14

1 Inledning

Pensionsmyndighetens verksamhet fördelar sig på tre resultatområden;

- Inkomstgrundad Ålderspension (vid sidan av statsbudgeten) som i sin tur delas i:
  1. Inkomst-/tilläggs pension (Finansieras via AP-fonderna)
  2. Premi epension (Finansieras via Premi epensionsfonderna)
- Övriga pensionsrelaterade förmåner (belastar statsbudgeten)
  3. Garantipension, bostadstillägg, efterlevandepensioner m.fl. (Finansieras via förvaltningsanslaget)

Både i ekonomisk redovisning och i budgetering tas hänsyn till att Pensionsmyndighetens verksamhet innefattar ovanstående tre resultatområden. Det innebär att intäkter och samtliga kostnader för resultatområdena ska särredovisas och att över- och underskott ska redovisas.

Tabellen nedan visar hur pensioner och pensionsrelaterade förmåner – samt administrationen av dem – inom Pensionsmyndighetens ansvarsområde finansieras.

Tabell 1 – Pensionsförmånernas finansiering

	Förvaltningsanslag	AP-fonderna	Premiepensions-fonderna	Övriga fonder
Ålderspension som innefattar: <ul style="list-style-type: none"> • Inkomst-/tilläggs pension • Premi epension (fond- resp. traditionell försäkring) • Garantipension	X	X	X	
Särskilt pensionstillägg	X			
Bostadstillägg	X			
Äldreförsörjningsstöd	X			
Ankepension	X			
Omställningspension	X			
Särskild efterlevandepension	X			
Barnpension och efterlevandestöd till barn	X			
Efterlevandelivränta och begravningshjälp	X			
Frivillig pension				X
Sjömanspension				X

I det budgetunderlag avseende åren 2011-2013 som lämnades den 24 februari beräknades Pensionsmyndighetens utgifter för pensioner m.m. för 2011 till totalt 275 miljarder kronor, vilket motsvarar ca 8 procent av bruttonationalprodukten (BNP). Förvaltningskostnaderna beräknas samma år uppgå till 1,373 miljarder kronor vilket utgör 0,5 procent av de totala utgifterna.

Vid utbetalning av pensioner och pensionsrelaterade förmåner (drygt 22 miljarder kronor varje månad) belastas rätt finansieringskälla direkt i samband med bokföringen av utbetalningarna. Denna promemoria beskriver hur Pensionsmyndigheten fördelar den halva procent av de totala utgifterna som utgör **förvaltningskostnader** på de olika finansieringskällorna.

1.1 Bakgrund och syfte

Regeringen har i regleringsbrevet för budgetåret 2010 avseende Pensionsmyndigheten gett Pensionsmyndigheten i uppdrag att i samband med den samlade redogörelsen och framställan om ersättning för administrationen från AP-fonderna och premiepensionssystemet den 15 maj 2010, också redovisa den kostnadsfördelningsmodell som används för administrationen.

Syftet med denna promemoria är att ge en samlad bild av Pensionsmyndighetens fördelning av förvaltningskostnader mellan de olika finansieringskällorna och därmed lägga grunden för en årlig analys och redovisning av såväl kostnadsutveckling som bakomliggande beräkningsmodeller. Genom att skapa transparens i Pensionsmyndighetens kostnader för förvaltningen underlättas granskning och kvalitetsökning.

1.2 Styrande lagar och förordningar

Enligt 1 kap. 2 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension ska avgiftsuttaget för försäkringen för ålderspension i form av tilläggspension och inkomstpension inkludera kostnaderna för förvaltningen. Enligt samma lag 11 kap. 1 § ska kostnader för skötsel av premiepensionssystemet, som inte täcks på annat sätt, täckas genom avgifter som dras av från tillgodohavandena på pensionsspararnas premiepensionskonton.

Kostnaderna för de myndigheter som arbetar med förvaltningen ersätts därmed årligen med belopp som tas ur AP-fonderna och premiepensionsfonderna. De myndigheter som arbetar med denna verksamhet är förutom Pensionsmyndigheten, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Konjunkturinstitutet.

En betydelsefull förutsättning för inrättandet av ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten var att riksdagen inte skulle behöva besluta om verksamheten genom årlig budgetreglering eftersom systemet skulle bära sina egna kostnader. För att riksdagens intentioner ska nås får systemet för inkomstgrundad ålderspension inte subventionera andra aktiviteter inom Pensionsmyndigheten. På motsvarande sätt får inte andra förmånsslag subventionera verksamhet som avser inkomstgrundad ålderspension.

Det finns inte någon specifik reglering av fördelningsprinciperna för pensionsverksamheten. De vilar i stället på avgiftsförordningens generella principer om full kostnadstäckning och självkostnadsprincipen. Huvudprincipen för avgiftssättningen är att ersättningen ska motsvara *den långsiktiga självkostnaden*, d.v.s. avgiften ska täcka samtliga direkta kostnader och en rättvis andel av indirekta kostnader.

1.3 Kvalitetssäkring

I samband med avgiftssamrådet har Ekonomistyrningsverket (ESV) tagit del av denna promemoria. ESV har inget att invända mot de principer som ligger till grund för beräkningarna.

För att säkerställa kvalitén och bibehålla transparensen vad gäller fördelningen av förvaltningskostnader, bör metoder och beräkningar för kostnadsfördelningsmodellen uppdateras årligen i samband med att framställan om avgiftsuttag lämnas till regeringen i maj.

2 Alternativa synsätt på kostnadsfördelning

Inom pensionsområdet uppstår ofta frågan om hur kostnader fördelas mellan de olika finansieringskällorna och utifrån vilka principer denna fördelning görs. Ett illustrativt exempel är kostnaden för det *orange kuvertet* som innehåller uppgifter om såväl inkomstpension, tilläggspension, premiepension som garantipension. Kostnaden för det *orange kuvertet* år 2009 var ca 26 miljoner kronor.

Den fördelning som använts fram till nu är baserad på den pensionsavgift på 18,5 procent som betalas till ålderspensionssystemet. Av dessa har 2,5 procent gått till premiepensionssystemet och resterande 16 procent till inkomstpensionen. Premiepensionssystemet har således stått för 2,5/18,5 vilket avrundat är 14 procent av kostnaderna för det *orange kuvertet*. Att just denna fördelning valts bygger på synsättet att det *orange kuvertet* speglar de under föregående år intjänande pensionsrätterna och att kostnaden då ska stå i relation till dessa.

Ett annat alternativ hade varit att basera kostnadsfördelningen utifrån de samlade tillgångarna för premie- respektive inkomstpension. Om detta alternativ valts hade det gett en fördelning på cirka 3 procent för premiepensionssystemet medan resterade 97 procent belastat inkomstpensionen.

Exemplen ovan visar att val av fördelningsgrund sällan är invändningsfri utan flera alternativ kan övervägas.

3 Pensionsmyndighetens förvaltningskostnader

Tabell 2 visar Pensionsmyndighetens kostnadsprognos för år 2011 vilken även redovisats i tidigare lämnat budgetunderlag.

Tabell 2 - Pensionsmyndighetens förvaltningskostnader 2011 (tkr i 2010 års prisnivå)

	2011
	Beräknat
Personalkostnader	537 100
Lokalkostnader	49 900
Övriga driftskostnader	246 693
Tjänster från Försäkringskassan	423 507
Lokala Servicekontor	71 000
Avskrivningar och räntor	44 664
Totalt	1 372 864

De beräkningar och förkalkyler som gjorts enligt fördelningsmodellen som beskrivs nedan ger följande preliminära kostnadsfördelning mellan finansieringskällorna 2011.

Tabell 3 - Finansiering av förvaltningskostnader 2011 (tkr i 2010 års prisnivå)

	2011	
	Beräknat	Andel
Förvaltningsanslag	561 796	41 %
AP-fonderna	565 185	41 %
Premiepensionsfonderna	245 884	18 %
Summa	1 372 864	100 %

4 Pensionsmyndighetens modell för kostnadsfördelning

4.1 Direkta och indirekta kostnader

Kostnaderna kan delas upp i direkta och indirekta kostnader. Ibland används begreppet särkostnader i stället för direkta kostnader och begreppen samkostnader eller gemensamma kostnader för indirekta kostnader. I denna PM används begreppen direkta och indirekta kostnader.

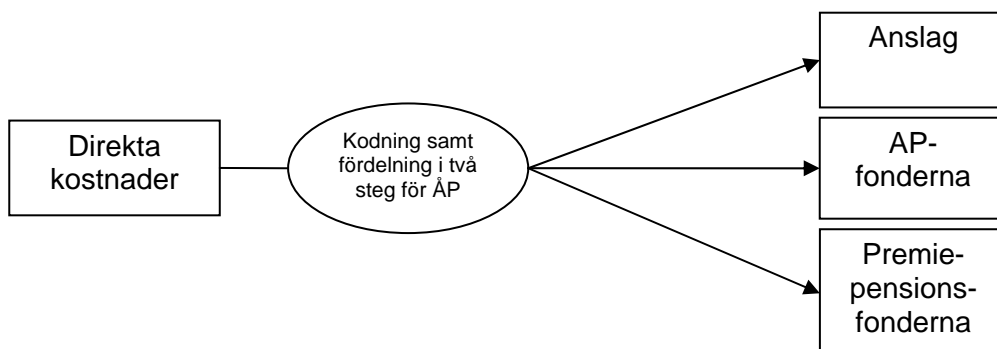
Med direkta kostnader avses kostnader som normalt direkt kan hänföras till rätt kostnadsbärare och med indirekta kostnader sådana som måste fördelas efter vedertagna principer.

4.2 Fördelning av direkta kostnader

Eftersom Pensionsmyndigheten är en tjänsteproducerande verksamhet är det framför allt medarbetarnas tidredovisning som kan ligga till grund för fördelning av kostnader. All tid som avser handläggning förutsätts bli rapporterad så att timmarna går att härleda till förmån och därmed till rätt finansieringskälla.

Leverantörsfakturorna förutsätts bli kodade vid konteringen via specifika koder, så att även de kostnaderna redovisas direkt på rätt finansieringskälla.

Figur 1: Schematisk bild över fördelningen av de direkta kostnaderna i redovisningssystemet

Att de direkta kostnaderna fördelas omgående (via kodningen av verksamheten) innebär inte att alla kostnader fördelas till rätt finansiering enbart genom denna åtgärd.

En central fråga för Pensionsmyndigheten i kostnadsfördelningssammanhang är begreppet ålderspension. Som framgår av tabell 1 finansieras kostnaderna för administrationen av ålderspensionssystemet med ersättning från tre olika finansieringsformer medan administrationen av övriga produkter/förmåner bara belastar en finansieringskälla.

När det gäller just administration av **ålderspension** måste direkta kostnader fördelas mellan inkomst-/tilläggs pension, garantipension och premiepension då garantipensionens administrationskostnader ska belastas förvaltningsanslaget, inkomst-/tilläggs pensionen AP-fonderna och premiepensionen belastas premiepensionssystemet.

Följande huvudsakliga metoder vid fördelning av direkta kostnader för **ålderspension** används av Pensionsmyndigheten:

- Inom ärendehandläggningen fördelas kostnaderna i ett första steg utifrån nedlagd tid enligt tidredovisningen till ålderspension (avser handläggning av Inkomst-/tilläggs pension och garantipension). I ett andra steg delas kostnaderna mellan finansiering från AP-fonderna och finansiering med anslag utifrån den bedömning som gjorts av hur stor del av ålderspensionshandläggningen som avser inkomst-/tilläggs pension respektive garantipension (67/33 procent).
De handläggare som arbetar med premiepension för sin tid mot premiepension direkt. Denna ordning gäller så länge som någon samordnad ärendehandläggning där såväl inkomst-/tilläggs pension och garantipension som premiepension inte föreligger.
- Fördelning av kostnader avseende de drift- och underhållstjänster av IT som tillhandahålls av Försäkringskassan fördelas av Försäkringskassan mellan förmånerna i enlighet med framtagna fördelningsnycklar där huvudprincipen utgår från de olika förmånernas andel av det totala antalet utbetalningar. Pensionsmyndigheten fördelar därefter ålderspensionens kostnader mellan anslag och AP-fonderna utifrån förmånernas andel i ålderspensionshandläggningen. Slutligen får premiepensionssystemet ta en andel av AP-fondernas kostnader motsvarande avgiftsandelen till det inkomstgrundade ålderspensionssystemet (2,5/18,5) eftersom drift- och underhållstjänsterna till viss del även avser premiepensionen.
- Direkta kostnader vid utveckling av IT-system fördelas efter hur stor andel av IT-systemet som bedöms nyttjas inom respektive förmån/finansieringskälla. Utredning om detta görs för varje utvecklingsinsats och beslut dokumenteras.

Hanteringen av ålderspensionsärenden på Pensionsmyndigheten kommer på sikt att innefatta arbetsmoment som är helt integrerade för de ingående förmånerna; inkomst-, tilläggs, premie- och garantipension. Exempelvis kommer man i samband med ansökan och beslut om ålderspension pröva samtliga dessa förmåner (inkl.

garantipension) oavsett om det resulterar i beslut om utbetalning eller inte. Begreppet ålderspension kommer då i detta sammanhang innefatta fyra förmåner med tre olika finansieringskällor vilket modellen för kostnadsfördelning måste kunna hantera.

4.3 Fördelning av indirekta kostnader

När indirekta kostnader ska fördelas till prestationer bör sambandet mellan verksamheten och olika indirekta kostnader klarläggas. När sambanden klarlagts ska kostnadsdrivare bestämmas, det vill säga de aktiviteter som orsakar kostnaderna och som kan vara grund för fördelningen av indirekta kostnader.

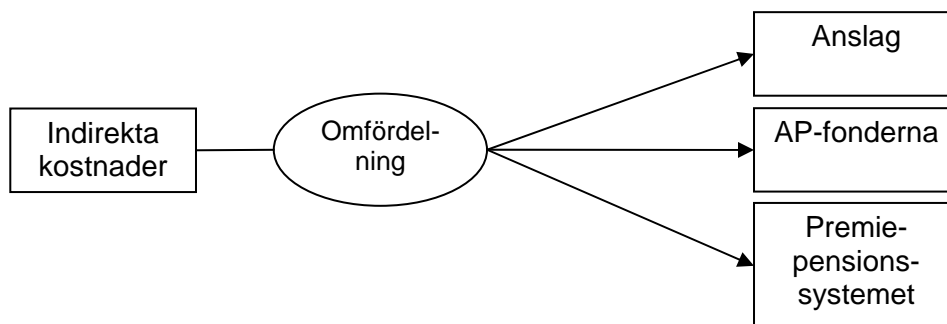
Ofta kan schablonmetoder för att fördela kostnader med fördel användas, huvudsaken är att kostnadsfördelningen blir rimligt rättvisande.

För att fördela de indirekta kostnaderna för tjänsteproducerande verksamheter är den tid som lagts ner i prestationen i många fall en tillräcklig bra och rättvisande fördelningsgrund.

För att nå ytterligare precision i kostnadsfördelningen använder Pensionsmyndigheten utöver tidredovisade timmar även övriga kostnader som kunnat direkt hänföras till rätt finansieringskälla som fördelningsgrund för de indirekta kostnaderna. Det är därmed det sammantagna utfallet redovisade timmar och direktkonterade kostnader som fördelats direkt på de olika finansieringskällorna som används vid omfördelningen. Orsaken till detta tillvägagångssätt är att verksamheten inom de olika förmånerna skiljer sig åt väsentligt vad gäller automatiseringsgrad i handläggningen. Exempelvis är premiepensionshanteringen i det närmaste automatiserad vilket gör att kostnaderna för denna hamnar på IT-drift i stället för som kostnader för handläggande personal.

Omfördelningen sker därefter efter denna princip. Har exempelvis 40 procent av Pensionsmyndighetens totala kostnader förts direkt mot förvaltningsanslaget får förvaltningsanslaget bära 40 procent av de gemensamma kostnaderna inom exempelvis administrativa stödverksamheter eller lokalkostnader.

Figur 2: Schematisk bild över fördelningen av de indirekta kostnaderna i redovisningssystemet

4.4 Modellbeskrivning

Beräkningen av Pensionsmyndighetens förvaltningskostnader grundar sig på självkostnadsprincipen och att varje del av verksamhet ska bära sin andel av myndighetens totala förvaltningskostnader, inklusive administrativa stödfunktioner.

Den kostnadsfördelningsmodell som Pensionsmyndigheten tillämpar kan sammanfattas enligt följande.

I samband med internbudgetarbetet avseende 2010 har samtliga budgetposter gått igenom och analyserats utifrån finansieringsaspekten. För varje post har en bedömning gjorts av hur kostnaderna fördelas och huruvida kostnadsutfallet direkt kommer att kunna härledas till rätt finansieringskälla via t.ex. tidredovisning eller kontering av fakturor, eller om kostnaderna är av karaktären indirekta kostnader och måste fördelas via nycklar.

Sammantaget ger detta att ca 60 procent av Pensionsmyndighetens kostnader för 2010 förväntas bli fördelade direkt på rätt finansieringskälla, *direkta kostnader*, i samband med att de uppstår. Dessa 60 procent fördelar sig på finansieringskällorna förvaltningsanslag, AP-fonder och premiepensionsfonder med 40 procent, 42 procent respektive 18 procent enligt de beräkningar och förkalkyler som gjorts.

För att fördela de resterande 40 procenten av kostnaderna, *indirekta kostnader*, används procentsatserna 40/42/18. Detta för att kostnadsfördelningen totalt ska spegla den bedrivna verksamheten på bästa sätt.

I verkligheten erhålls fördelningen av indirekta kostnader (40/42/18 enligt förkalkyl avseende 2010) från det faktiska utfallet av de kostnader som fördelas direkt till rätt finansieringskälla. Detta innebär att procentsatserna kommer att variera något under året allt eftersom verkliga direkta kostnader blir tillgängliga i redovisningen i form av utfall.

Det ekonomiska utfall som Pensionsmyndigheten kunnat utläsa efter tre månaders verksamhet visar inte på några väsentliga budgetavvikelser som föranleder ändringar i gjorda beräkningar och förkalkyler.

Kostnadsfördelning kommer att ske varje månad grundad på senast tillgängligt utfall. Det gäller såväl direkta som indirekta kostnader.

4.5 Specifikation av fördelning av budgetposter

I den specifikation av kostnadsfördelningen som följer nedan utgår vi från Pensionsmyndighetens beräknade kostnader för 2011 eftersom denna PM bifogas den framställan om ersättning för förvaltningskostnader avseende 2011 som lämnas till regeringen i maj 2010.

Tabellen som följer visar hur kostnaderna fördelar sig på de olika finansieringskällorna anslag (A), AP-fonder (AP) och premiepensionsfonder (PP) för Pensionsmyndighetens beräknade budget avseende 2011. Belopp i de ljusblå fälten avser kostnader som fördelas direkt då de uppstår d.v.s. direkta kostnader. Dessa ligger till grund för fördelning av de indirekta kostnaderna som anges i de rosa fälten.

Efter tabellen följer en beskrivning av hur kostnadsfördelningen gjorts för respektive kostnadspost. Uppgifterna utgår från beräknade och förkalkylerade antaganden och volymuppgifter vilka i modellen hela tiden kommer att uppdateras med aktuella volym- och antalsuppgifter samt strukturella förändringar inom verksamheten.

Tabell 4 - Pensionsmyndighetens förvaltningskostnader 2011* (tkr i 2010 års prisnivå)

	Beräknat 2011	A	AP	PP	A	AP	PP	Beskrivs nedan i avsnitt	
Personalkostnader	537 100							4.5.1	
Varav direkta kostnader 55 %	295 405	48,4%	28,5%	23,1%	142 976	84 190	68 239		
Varav indirekta kostnader 45 %	241 695	Att fördela			241 695				
Lokalkostnader (indirekta kostnader)	49 900	Att fördela			49 900			4.5.2	
Övriga Driftkostnader	220 099								
Orange kuvert & minpension.se (direkta kostnader)	37 100	10%	60%	30%	3 710	22 260	11 130	4.5.3	
Porto (direkta kostnader 50 %)	15 301	0%	0%	100%	-	-	15 301	4.5.4	
Porto (indirekta kostnader 50 %)	15 301	Att fördela			15 301				
Konsulttjänster (direkta kostnader 47%)	34 358	0%	0%	100%			34 358	4.5.5	
Konsulttjänster (direkta kostnader 53 %)	38 553	Att fördela			38 553				
Aktiverade konsultkostnader utvecklingsprojekt (direkta 62 %)	- 16 123	0%	0%	100%			- 16 123	4.5.6	
Aktiverade konsultkostnader utvecklingsprojekt (indirekta 38 %)	- 10 077	Att fördela			- 10 077				
IT-drift (direkta kostnader 80 %)	22 444	0%	0%	100%	-	-	22 444	4.5.7	
IT-drift (indirekta kostnader 20 %)	5 611	Att fördela			5 611				
Kommunikation & Information (direkta kostnader 33 %)	9 578	0%	0%	100%	-	-	9 578	4.5.8	
Kommunikation & Information (indirekta kostnader 67 %)	19 446	Att fördela			19 446				
Övriga driftkostnader (indirekta kostnader)	48 607	Att fördela			48 607			4.5.9	
Tjänster tillhandahållna av Försäkringskassan*	531 100								
Lokala kundmöten (direkta kostnader 60 %)	56 040	100%	0%	0%	56 040	-	-	4.5.10	
Lokala kundmöten (indirekta kostnader 40 %)	37 360	29,9%	60,8%	9,3%	11 171	22 715	3 474		
IT-drift (direkta kostnader)	195 090	43,2%	53,6%	3,2%	84 279	104 568	6 243	4.5.11	
Avskrivningar & räntor (direkta kostnader)	149 350	25%	73%	2%	37 338	109 026	2 987	4.5.12	
Betaljänster (direkta kostnader)	29 600	54,4%	39,2%	6,4%	16 102	11 603	1 894	4.5.13	
Övrigt, IS/EA/PA/Skanning/IT-utv/Statlig fordran (indirekta kostnader)	63 660	Att fördela			63 660			4.5.14	
Avskrivningar & räntor	44 664	Att fördela			44 664			4.5.15	
Överföring till Avvecklingsmyndigheten (tillskott 2010)	- 10 000								
Summa kostnader	1 372 863								
* Lokala kundmöten även Skatteverket					Utgör fördelningsgrund	351 615	354 362	159 525	865 503
					Ger fördelningsgrund	41%	41%	18%	
					Kostnader att fördela	517 360			517 360
					Fördelning	210 180	211 822	95 357	
					Summa kostnader	561 796	566 185	254 883	1 382 863
					som är fördelade	41%	41%	18%	
Tillskott avseende avvecklingsmyndigheten under 2010					- 1 000	- 9 000		4.5.16	
					561 796	565 185	245 884	1 372 864	

*Vissa delsummer i tabell 4 skiljer sig något från de delsummer som visas i tabell 2. Detta beror bl.a. på att i tabell 2, budgetunderlagstabellen, särskiljs servicekontorskostnaderna.

4.5.1 Personalkostnader (537 100 tkr)

Delar av Pensionsmyndighetens personal arbetar specifikt mot olika pensionsförmåner vilket gör att de kan tidrapportera så att de olika förmånernas andel framgår. Av förkalkyler över hur dessa handläggningstider fördelar sig framkommer att ca 55 procent (295 Mkr) av personalkostnaderna blir fördelade direkt mot förmån och därmed finansieringskälla. Arbetad tid som direkt kan föras mot förmån/finansieringskälla på detta vis fördelar sig A 48,4 %, AP 28,5 % och PP 23,1 %. Resterande personalkostnader (242 Mkr) som avser medarbetare med gemensamma eller förmånsövergripande funktioner fördelas enligt modellen för indirekta kostnader.

4.5.2 Lokalkostnader (49 900 tkr)

Pensionsmyndighetens lokaler nyttjas på flera olika sätt. Det handlar om lokaler för personal som arbetar med förmånshandläggning, för personal med övergripande

funktioner samt lokaler för särskild IT-utrustning (servrar) i form av datorhall. Vår sammanvägda bedömning är därför att lokalkostnaderna kan betraktas som indirekta och därmed delas utifrån den procentuella fördelning som erhålls via de direkta kostnaderna i modellen.

4.5.3 Orange kuvert och minpension.se (37 100 tkr)

Det *orange kuvertet* skickas ut årligen till dem som tjänat in pensionsrätt. Förutom beslut om pensionsrätt innehåller det *orange kuvertet* prognos om framtida pension. Fram till nu har inga kostnader avseende det *orange kuvertet* förts mot anslaget. Eftersom garantipension ingår i den pensionsprognos som ges i *orange kuvertet* för de personer som beräknas ha rätt till sådan har denna fördelning kunnat ifrågasättas. Bedömningen hittills har dock varit att informationsinsatserna i det *orange kuvertet* i sin helhet föranletts av det inkomstgrundade pensionssystemets utformning varför dessa kostnader helt finansierats via AP-fonderna och premiepensionssystemet.

Sedan 2007 skickas även ett *orange kuvert* med uppgift om kommande utbetalningar till dem som påbörjat sitt pensionsuttag. 2009 utgjorde *orange kuvert* till pensionärer ca 700 000 st av totalt ca 6,1 miljoner utskickade *orange kuvert*. I det *orange kuvertet* till pensionärer ingår uppgift om garantipension i förekommande fall. Av totalt drygt 6 miljoner *orange kuvert* 2009 innehöll 40 procent uppgifter om garantipension. Pensionsmyndigheten har därför gjort bedömningen att förekomsten av uppgifter om garantipension i de *orange kuverten* gör att kostnaderna även ska belasta förvaltningsanslaget framöver.

Av det totala antalet utskick 2009 innehöll ca 40 procent uppgifter om inkomstpension, tilläggspension, premiepension och garantipension. Övriga 60 procent innehöll enbart uppgifter om inkomstpension, tilläggspension och premiepension.

Utskick med uppgifter om garantipension delas lika på de fyra delarna och övriga utskick delas lika på tre delar. Dessa 40 procent av utskicken ger 10 % inkomstpension, 10 % tilläggspension, 10 % garantipension och 10 % premiepension.

Resterande 60 procent av utskicken ger 20 % inkomstpension, 20 % tilläggspension och 20 % premiepension.

Finansieringen totalt blir då 60 % AP-fond, 10 % anslag och 30 % premiepensionssystemet.

Fördelningsprocenten uppdateras årligen när antalsuppgifter för senaste utskick av *orange kuvert* finns framtagna.

Min Pension i Sverige AB är ett samarbete mellan staten och pensionsbolagen och är ett dotterbolag till Sveriges Försäkringsförbund, som är försäkringsbolagens branschorganisation i Sverige. På pensionsportalen www.minpension.se ges en samlad individuell pensionsinformation till alla som tjänar in till pension i Sverige. Minpension.se finansieras gemensamt av staten och pensionsbolagen. Pensionsmyndigheten gör bedömningen att man kan fördela de kostnader man har för driften av minpension.se på samma sätt som det *orange kuvertet* eftersom det där handlar om en likartad samlad presentation av den totala ålderspensionen.

4.5.4 Porto (30 602 tkr)

Av Pensionsmyndighetens beräknade portobudget har bedömningen gjorts att 50 procent av de utskick som kommer att göras kommer att röra premiepensionen. Resterande portokostnader bedöms fördela sig på motsvarande sätt som de indirekta kostnaderna. Denna förkalkyl bygger på uppgifter om utskick som tidigare gjorts av PPM och Försäkringskassan avseende pensioner och pensionsrelaterade förmåner. Utfallet på portokostnader kommer att kunna följas på förmånsnivå vilket säkrar rätt finansiering av kostnadsutfallet och ger bra underlag för kommande prognoser.

4.5.5 Konsulttjänster (72 911 tkr)

Pensionsmyndighetens konsultkostnader 2011 uppgår till 73 miljoner kronor. Av dessa beräknas 43 miljoner utgöra kostnader inom IT-området. I sin tur bedöms 80 procent av dessa kostnader utgöra intern IT-verksamhet för premiepensionsområdet. Det innebär att drygt 47 procent ($43/73 * 80\%$) av konsultkostnaderna bedöms komma att belasta premiepensionsfonderna. Resterande 53 procent av konsultkostnaderna fördelas i modellen som indirekta kostnader i denna förkalkyl.

Tidrapportering och projektredovisning kommer att ge verkligt kostnadsutfall på rätt förmån/finansieringskälla.

4.5.6 Aktiverade utvecklingskostnader (-26 200 tkr)

Kostnadsfördelningsmodellen följer vad som beskrivs i avsnitt 4.5.5 även i detta avseende. 20 av de 26 beräknade miljonerna avser IT som i sin tur bedöms utgöras till 80 procent av kostnader kopplade direkt till premiepensionssystemet. Förkalkylen ger då ca 62 procent direkta kostnader för denna kostnadspost.

4.5.7 IT-drift (23 055 tkr)

Inom den interna IT-driften bedöms 80 procent av kostnaderna 2011 avse premiepensionsområdet och utgå från de IT-system som Pensionsmyndigheten tagit över från PPM. Allteftersom Pensionsmyndigheten bedriver utvecklingsarbete kommer andelen premiepensionsanknutna IT-system att minska. Bedömningen om hur stor andel av den interna driften som avser premiepensionsområdet kommer därför att omprövas löpande.

I Pensionsmyndighetens redovisningsmodell kommer kostnadsutfall avseende intern IT-drift till stor del att kunna härledas direkt till rätt finansieringskälla när kostnaden avser premiepensionen.

4.5.8 Kommunikation & information (29 024 tkr)

I förkalkylen av kostnaderna för insatser inom detta område har Pensionsmyndigheten bedömt att 1/3 kommer att avse premiepensionen och därför ska betraktas som en direkt kostnad mot finansieringen av denna. Resterande kostnader anses i nu gjorda beräkningar utgöra indirekta kostnader och fördelas som sådana i modellen. Framöver kommer de faktiskt utförda insatserna att kunna belasta rätt finansieringskälla och att löpande ge underlag för bättre framtida prognostisering av fördelning av kostnader mellan förmåner och finansieringskällor.

4.5.9 Övriga driftkostnader (48 607 tkr)

Kostnaderna betraktas som indirekta och delas i förkalkylen utifrån den procentuella fördelning som erhålls via direkta kostnaderna. Det verkliga kostnadsutfallet kan följas med större precision i Pensionsmyndighetens redovisning via konteringen av fakturor etc.

4.5.10 Lokala kundmöten (93 400 tkr)

Tidigare besöksmätningar har visat att uppskattningsvis 60 procent av de personliga mötena inom området pensioner och pensionsrelaterade förmåner avser annan förmån än ålderspension (avser inte heller premiepension eftersom personliga möten inte förekommit inom detta område tidigare). Detta ger att 60 procent av kostnaderna för det lokala kundmötet ska vara anslagsfinansierat som en direkt kostnad. Uppgifterna som ligger till grund för kostnadsfördelningen mellan de olika förmånerna kommer att hållas aktuella via statistik från besöksmätningar vid servicekontoren.

Resterande 40 procent, ålderspension inklusive premiepension, fördelas mellan A, AP och PP enligt en tänkt framtida handläggningsprocess där garantipension, inkomstpension, tilläggspension och premiepension hanteras integrerat. För att få fram fördelningen mellan ålderspensionens tre finansieringskällor i detta avseende har antalet handläggare inom respektive delförmån (garantipension, inkomstpension, tilläggspension och premiepension) beräknats och då gett en fördelning av ålderspensionens kostnader med A 29,9 %, AP 60,8 % och PP 9,3 %.

4.5.11 IT-drift, Försäkringskassan (195 090 tkr)

Försäkringskassan sköter driften av de pensionsrelaterade IT-system som tidigare ingick i den pensionsverksamhet som nu övergått till Pensionsmyndigheten från Försäkringskassan. För detta kommer Pensionsmyndigheten att debiteras. Enligt tidigare utfall för IT-drift av dessa system har 68 procent av kostnaderna avsett det nya ålderspensionssystemet som implementerades fullt ut från 2003. Av dessa 68 procent har hälften ansetts röra system som hanterar uppgifter om pensionsrätter inför pensioneringen, det så kallade intjänanderegistret, som helt finansierats via AP-fonderna. Den andra hälften har utgjorts av IT-stöd för handläggning av ålderspensionsansökningar och finansierats av A, Ap och PP enligt följande fördelning:

Anslaget har tagit 33 % av kostnaderna för ålderspensionskostnaderna enligt vedertagen fördelningsprincip medan AP-fonderna och premiepensionssystemet får stå för resterande 67 procent. När sedan de 67 procenten fördelas används storleken på de avgifter som finansierar inkomstgrundad ålderspension. Avgifterna är 18,5 procent av löneunderlaget och 16 procent förs till inkomstpensionssystemet och 2,5 procent till premiepensionssystemet. Samma andelar används för att fördela kostnader och det innebär att 86 procent (16/18,5 avrundat) belastar AP-fonderna och resterande 14 procent premiepensionssystemet. Slutlig fördelning av ålderspensionsdelen blir då A 33 %, AP 57,6 % och PP 9,4 %.

Kostnaderna för de 32 procent som inte avsett det nya ålderspensionssystemet har avsett pensionsrelaterade förmåner som finansierats via anslag.

Dessa beräkning i flera steg ger en slutlig kostnadsfördelning på A 43,2 %, AP 53,6 % och PP 3,2 % avseende IT-driften som tillhandahålls av försäkringskassan.

I kommande fakturering från Försäkringskassan förutsätts att driftkostnader för pensionsverksamheten specificeras på förmånsnivå vilket möjliggör en korrekt kostnadsfördelning vid konteringen.

4.5.12 Avskrivningar och räntor, Försäkringskassan (149 350 tkr)

Av de faktiska kostnaderna för avskrivningar och räntor avseende pensionsrelaterade immateriella anläggningstillgångar på Försäkringskassan under 2009 finansierades ca 75 procent via AP-fondsmedel och resterande via anslaget. Denna förkalkyl av kostnaderna för 2011 utgår från samma finansieringsprincip med det tillägget att premiepensionens nyttjande av bl. a. utbetalningssystem hos Försäkringskassan bör synliggöras. Kostnadsfördelningen blir då A 25 %, AP 73 % och PP 2 %.

4.5.13 Betaltjänster, Försäkringskassan (29 600 tkr)

Betaltjänster avser de tjänster som tillhandahålls av banker för att verkställa utbetalningar. Det rör kostnader för kontoinsättningar, utbetalningskort, utlandsbetalningar och avgifter för inlösen av utbetalningskort när det gäller äldre pensionärer.

Under 2009 avsåg 68 procent av pensionsutbetalningarna ålderspension (övriga avsåg bostadstillägg och efterlevandepension). Av detta följer att 32 procent av kostnaderna bör föras direkt mot anslaget. Ålderspensionens 68 procent fördelas mellan de tre finansieringskällorna enligt principen för IT-drift (A 33%/AP 57,6%/PP 9,4%) som beskrivs i avsnitt 4.5.11. Sammantaget ger detta en fördelning av betaltjänsternas med A 54,4 %, AP 39,2 %, PP 6,4 %.

Antalsuppgifter kommer att hållas aktuella i modellen.

4.5.14 Övrigt, Försäkringskassan (63 660 tkr)

Kostnaderna betraktas som indirekta och fördelas utifrån den procentuella fördelning som erhålls av de direkta kostnaderna. Dessa kostnader avser exempelvis Internservice samt löne- och personaladministration.

4.5.15 Avskrivningar & räntor (44 664 tkr)

Pensionsmyndighetens kostnader för egna avskrivningar och räntor som avser främst utveckling av IT-stöd betraktas som indirekta kostnader och delas i denna förkalkyl mellan finansieringskällorna utifrån den procentuella fördelning som erhålls via de direkta kostnaderna.

Kostnaderna kommer i verkligheten att fördelas efter hur de immateriella anläggningstillgångarna nyttjas av de olika förmånerna. Ett sådant anläggningsregister finns dock inte framtaget till dessa förkalkyler.

4.5.16 Avvecklingsmyndigheten (-10 000 tkr)

I Pensionsmyndighetens tillgängliga medel för 2010 ingår 10 miljoner kronor för att täcka Avvecklingsmyndighetens kostnader som ska finansieras via medel från AP-fonderna (1 Mkr) och premiepensionsfonderna (9 Mkr). Dessa kostnader av

engångskaraktär 2010 ingår inte i 2011 års budget och påverkar inte heller kostnadsfördelningsmodellen.